

se, međutim, moraju imati u vidu i drugi činioci, kao što je na pr. otpornost gljiva prema sadržaju tanina. Prema brzini porasta *C. versicolor* trebalo bi da se, u temperaturnim granicama svoga razvoja, brže razvija u hrastovoj srčici trupca od gljive *Stereum frustulosum*. Međutim, ova druga vrsta je znatno rezistentnija prema taninu (granica iznad 12%) te se može razvijati u neispranom hrastovom drvetu, dok *C. versicolor*, osetljivija vrsta prema taninu (granica ispod 2%), uspeva da vegetira u ovom drvetu tek posle ispiranja trupaca kišama ili posle dekompozicije tanina u raznim prirodnim procesima.

Pored inhibitornih materija i koneksije mikoflore u istom trupcu, fizičke i anatomske osobine drveta utiču na receptivnost za određene gljivične vrste i tok njihovog razvoja u tkivima trupaca.

f) **Vreme seče.** Navedeno je, da je drvo zimske seče otpornije prema truleži od drveta letnje seče. Za drvo smrče i srebrne jele na pr., utvrđeno je da u sirovom stanju i pri seći u proleće ili u rano leto brže truli od drveta sečenog zimi ili pred zimu. Ovo nije slučaj sa bukvom, koja truli podjednako brzo u odnosu na vreme seče.

Bez obzira na sklonost prema truleži, trupci zimske seče pružaju manje uslova za razvoj saprofitnih gljiva, zbog toga što drvo ima više vremena da se prosuši do nastanka povoljnih uslova za razvoj gljiva i za infekcije. Zbog toga su zimske seče opravdanije i zakonski propisane.

g) **Godišnje doba.** Temperatura letnjih meseci u šumi je nešto viša, dok je vazduh većinom suvlji. Pri takvim uslovima dolazi do bržeg isparavanja vode iz drveta i, teorijski, do boljih uslova za održavanje trupaca u zdravom stanju. Međutim, neke vrste drveta pri heterogenom stanju vode u beljici i srčici imaju veću sklonost ka stvaranju pukotina sa čela i duž trupaca, čime se povećavaju uslovi za infekcije. Ovo je naročito nepovoljna okolnost za bukovo drvo sečeno preko leta. Vlažna unutrašnjost drveta omogućava početkom jeseni, kada izbijaju fruktifikacije većine epiksilnih gljiva, klijanje spora i brz razvoj truleži pri još pogodnoj temperaturi vazduha. Iz navedenih razloga čuvanje trupaca preko leta u šumi, pogotovo osetljivih vrsta, nije preporučljivo.

h) **Stanje trupca.** Kada je trupac sa već nastalim procesima truleži u dubećem stanju, onda je njegovo čuvanje u šumi kako u toku zime, tako i u toku leta, bezvredno, jer se nastali procesi neće zaustaviti zbog sporog sušenja, dok će u zdravoj zoni početi procesi od drugih organizama, specifičnih za posećeno drvo. Zbog toga očigledno načeto drvo u trupcu treba što pre izvesti iz šume i iskoristiti na strugari ili za neke druge svrhe.

Oblovina lišćarskih vrsta čuva se do izvoza iz šume, a i dalje, sa korom, pošto preventivni razlozi nisu tako izraženi u pogledu insekata (izuzev poznatih slučajeva za brest i jasen). Kod nekih vrsta drveta kora više meseci pruža efikasnu zaštitu od infekcija (na pr. kod breze i javora). Kod bukve je ova zaštita privremena. Kora bukove oblovine pri sušenju puca i odvaljuje se od drveta. Tada nastaju vrlo povoljni uslovi za radijalno širenje infekcije; spore saprofitnih organizama se lako nagomilavaju u pukotinama kore, a vlaga drveta ispod kore omogućava njihovo brzo klijanje i prodiranje micelije. Uopšte govoreći, kora ne daje dovoljnu zaštitu od truleži kada je njen unutrašnji deo osušen i izgubio zelenu boju.

Četinarska oblovina, kao i oblovina mekih lišćara, mora se odmah oguliti da ne bi nastao ili bio produžen razvojni ciklus potkornjaka. Ovo stanje je u dosta slučajeva pogodnije i zbog truleži, jer nastaje brže sušenje neotporne beljike.